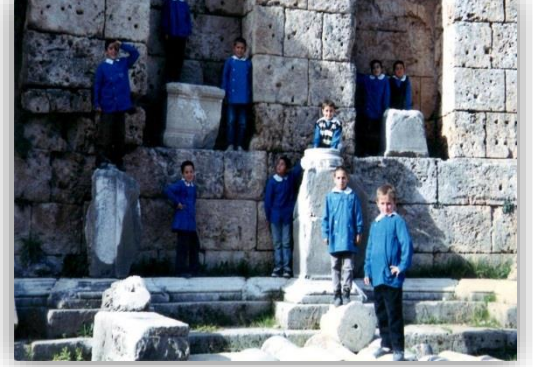

Başlarken...

Uluslararası Müze Eğitimi Dergisi'nin (*Journal of International Museum Education/JIMuseumED*) ilk sayısını siz değerli okur ve araştırmacılara sunmaktan mutluluk duyuyorum. Dergi ve içeriği hakkında bilgi vermeden önce sizlere derginin çıkış hikâyesi ve süreci hakkında bilgi vermek istiyorum. İlkokul üçüncü sınıfta Karain Mağarasına, dördüncü sınıfta ise Perge Antik Kenti'ne gerçekleştirilen okul ziyaretlerindeki duyduğum heyecan, merak ve eserlere yönelik şaşkınlığımı hâlâ anımsarım. Bu ziyaretler müze ve tarihi mekânlara olan ilgimin temelini oluşturmuştur. Bu ilgi her geçen gün artarak daha sonraki yaşamımda seyahat ettiğim şehirlerdeki ilk duraklarımın müze ve tarihi mekânlar olmasına katkı sağladığı gibi mesleki yönelimime de (Sosyal Bilgiler Eğitimi) katkı sağladı. İlkokulda yaptığımız bu ziyaretler, o dönem için, etkinlik temelli veya planlı ziyaretler olmasa da öğrenciler üzerindeki (en azından benim üzerimdeki) katkıları tartışılmaz bir gerçektir.

1999 tarihli Perge Antik Kent'i ziyaretimizden
(kaide üzerindeki kazaklı öğrenci)

Bir açık hava müzesi olarak adlandırılan ülkemizin tarihi ve kültürel zenginliklerini etkili şekilde eğitim öğretim sürecine aktarılması, en az sahip olduğumuz tarihi ve kültürel zenginlikler kadar, önem arz etmektedir. Ancak ülkemizde müze eğitimi çalışmaları uzun zaman az sayıda araştırmacının çabalarıyla devam ettirilmiş ancak yaygın bir etki oluşturulamamıştır. Ancak uluslararası alanda müze eğitimi ile ilgili çalışmaların artması ve bu çalışmalara hızlı ve kolay erişilmesi ülkemizde de müze eğitimine ilişkin çalışmaların artmasını sağlamıştır. Bunlara ek olarak bazı üniversitelerde müzecilik bölümlerinin açılması, ülkemizdeki özel ve devlet müzelerinin sayısının her geçen yıl artması gibi gelişmeler de müze eğitimine yönelimde etkili olmuştur. Bu yönelim doğrultusunda ülkemizde müze eğitimi araştırmaları farklı eğitim sosyal bilim dergilerinde kendisine yer bulmaya çalışmıştır. Bu bağlamda dağınık halde bulunan müze eğitimi ile ilgili çalışmaları bir platform altında toplamak amacıyla 2018 yılında bu alanda bir dergi kurma fikri ortaya çıktı. 2019 yılının ilk aylarında fikrimi paylaştığım değerli hocalarımızın da bu heyecana ortak olmasıyla Uluslararası Müze Eğitimi Dergisi ortaya çıktı.

Uluslararası Müze Eğitimi Dergisi, araştırma, inceleme, kritik, derleme ve çeviri makaleleri yayınlamak amacıyla her eğitim seviyesinde müze eğitimi geliştirmeyi amaçlayan uluslararası, hakemli, kâr amacı gütmeyen, ücretsiz erişim sunan, çevrimiçi akademik bir dergidir. JIMuseumED, başta Türkiye olmak üzere uluslararası literatürde müze eğitimi geliştirmeyi amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda başta müze eğitimi, tarihi mekânlarda öğretim ve okul dışı öğretim olmak üzere dağınık halde bulunan çalışmaları bir platform altında toplamayı ve bu alanda araştırma yapan araştırmacılara nitelikli ve önemli bir başvuru kaynağı olmayı hedeflemektedir. Ancak ülkemizde müze eğitiminin yanı sıra müzecilik çalışmalarına da katkı sunacak bir platformun olmaması nedeniyle, dergide alan çalışmalarına da yer verilmesi hususunda bazı talepler olmuştur. Bu taleplere ilişkin Uluslararası Müze Eğitimi Dergisi'nin yayın kurulunun görüşü alınarak, ülkemizde müze alan çalışmalarına özgü bir platform oluşturuluncaya kadar, her sayıda en fazla %40 oranında müze alan çalışmalarına da yer verilmesi kararlaştırılmıştır. JIMuseumED her türlü müze, tarihi mekân, örenyeri, bilim merkezi vb. alanlarda yapılan ampirik araştırmaları, derleme ve yayın kritiklerini kabul etmektedir. Dergi yılda bir kez (Kasım ayı) çevrimiçi olarak yayınlanmaktadır. Ancak

değerlendirme süreci tamamlanan çalışmalar yeni sayıyı beklemeden ön görünümünden yayınlanmaktadır.

Derginin kurulduğunu sınırlı bir çevreyle paylaşmamıza rağmen JIMuseumED'in ilk sayısına 9 çalışma değerlendirilmek üzere gönderilmiştir. Bu çalışmalardan 4'ü araştırma, 1'i çeviri ve 1'i yayın kritiği olmak üzere toplamda 6'sına bu sayıda yer verilmiştir. Bu çalışmaların 2'si İngilizce olarak yayınlanmıştır. Ülkemiz menşei çalışmaları uluslararası alanyazına katkıda bulunabilmesi başka bir dilde yayınlanması durumunu oldukça önemsiyoruz. Bu çalışmalardan ilki Merve Özer ve Aslı Yıldırım Polat'a ait olan "Parents' Views on Education with the Museum in the Preschool Period" adlı çalışmadır. Bu çalışma okul öncesi eğitimde müze eğitimine ebeveynler perspektifinde ele alması açısından önemli bir çalışmadır. Bu çalışmanın bir diğer önemi ise JIMuseumED'in Dergipark altyapısı altında hizmete açılmasından iki gün sonra, 8 Mayıs 2019'da, dergiye gelen ilk çalışma olmasıdır. Bir diğer çalışma ise ile Ferhat Koray Sağlam ile Kadriye Tezcan Akmehtem'in "The Landscape of Peace Education Programs in Children's and Youth Museums" adlı çalışmasıdır. Çalışmanın 16 farklı ülkedeki farklı çocuk ve gençlik müzelerinde görev yapmakta olan 77 katılımcıyla gerçekleştirilmesi ve ele alınan müzelerin barış eğitimi programlarının amaç, süreç ve stratejilerinin betimlenmesi boyutlarından önemli bir çalışmadır. Bir diğer değerli araştırma çalışması ise Seda Bapoğlu Dümenci ile Müdriye Yıldız Bıçakçı tarafından yapılan "Üstün ve Yetenekli Çocukların Gözüyle Müzedeki Etkinlikler: Şehit Cuma DAĞ Tabiat Tarihi Müzesi" adlı çalışmadır. Bu çalışmada ilkökulda öğrenim gören üstün ve yetenekli çocukların müzede gerçekleştirilen eğitsel faaliyetlere ilişkin görüşlerine yer verilmiştir. Araştırma çalışmalarının bir diğeri ise Ömer Binekci ile naçizane benim de yer aldığım "Ortaokul Branş Öğretmenlerinin Derslerinde Müzelerden Yararlanma Durumları ile Müze ve Tarihi Mekâna İlişkin Görüşleri" adlı çalışmadır. Bu çalışmada ortaokulda yer alan 11 farklı branştan 22 öğretmenin kendi dersleri perspektifinden müze ve tarihi mekânlara ilişkin görüşleri incelenmiştir. İlk sayımızın çeviri çalışması ise Lucy Maynard Salmon'un "The Historical Museum" (Tarih Müzesi) adlı eserini Türkçe'ye kazandırarak alan yazınımıza katkı sunan Bahri Ata'ya aittir. Son olarak Ebru Nalan Sülün'ün "Türkiye'de Çağdaş Sanat Koleksiyonculuğu" adlı kitap çalışmasını inceleyen Ceren Karadeniz ise ilk sayıya yayın kritiği ile katkı sunmuştur. JIMuseumED'in ortaya çıkmasına katkıda bulunan başta bu sayının yazarlarına, yayın kurulunda yer alan değerli hocalarımıza ve ortak editör Ceren Karadeniz ile editör yardımcısı Servet Üztemur'a teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca bir teşekkür de Sayın Bahri Ata'ya, desteği ve katkılarından dolayı minnettarım.

İçinde bulunduğumuz yılın son ayına girerken 2019'u müze eğitimi açısından önemli gelişmelerin yaşandığı bir yıl olarak ifade edebiliriz. Nitekim JIMuseumED'in kurulmasıyla eş zamanlı olarak Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü tarafından da "Müze Eğitimi Sertifika Programı" başlatıldı. Bu program kapsamında farklı branşlardan binlerce öğretmenimize müze eğitimi verilmesi sağlandı. Böyle bir programın başlatılması ve sürdürülmesi ülkemizde, daha önce başarısız olan, müze eğitiminin yaygın etki alanı oluşturmaya katkı sağlayacağı kanaatindeyim. 2019'da yaşanan bir diğer gelişme ise Kültür ve Turizm Bakanlığı'na bağlı müzelere öğretmenlerin ücretsiz ziyaret edebilme imkânının getirilmesi oldu. Şimdi sırada öğretmenlerin öğrencileriyle bu mekânlara ulaşabilmesinin ve yasal süreçlerinin iyileştirilmesi var. 2020'nin ülkemize, eğitim camiamıza güzellikler getirmesi dileğiyle, yeni sayılarda ve müzelerde buluşmak üzere...

Galip Öner

JIMuseumED Editörü